

A Kúria a dr. Kiss Andrea ügyvéd által képviselt Fővárosi Vízművek Zrt. felperesnek a dr. Kizákisz Gyula ügyvéd által képviselt alperes ellen közüzemi díj megfizetése iránt a Fővárosi Bíróság előtt 21.G.41.554/2006. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.982/2010/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes által 43. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 (Kettőszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet alapjául szolgáló releváns tényállás szerint a felperes a 2005. április 12-én tartott helyszíni eljárás során az alperes tulajdonában álló .. szám alatti, valamint a .. szám alatti ingatlanokon a jogszabálytól eltérő vízvételvezést tapasztalt. A felperes 2005. április 14-én a szabálytalan vízvételvezést mindkét helyszínen megszüntette és beépítette a legális fogyasztás mérését szolgáló bekötési fővízmérőket. Az ezt követően a felperes által a 2005. augusztus 30-án kiállított számlákban szereplő - a helyreállítást követő három hónapban kiszámlázott vízfogyasztás alapulvételével megállapított átlagfogyasztás alapján a vízmérők nyilvántartásba vételének időpontjáig (a Várna utcai ingatlan esetében 2002. április 29-ig, a Szentmihályi utcai ingatlan esetében 2000. május 23-ig) visszamenőleg megállapított - összesen 7.305.795 forint összegű emelt díjat a felperes nem fizette meg. A felperes kérelmére kibocsátott fizetési meghagyás 714.705 forint

marasztalási összeg tekintetében jogerőre emelkedett.

Az alperes ellentmondása folytán perré alakult eljárásban, a felperes keresetében a fennmaradó 6.591.090 forint emelt díj és annak 2005. szeptember 23-tól járó törvényes kamata megfizetésére kérte az alperest kötelezni. A felperes előadta, hogy a Szentmihályi úti ingatlanon 1996-ban szabályszerűen került a közcsőről a tűzcsap kiépítésre és a közcsőépítés miatt megbontott útburkolat helyreállítása is még abban az évben megtörtént ún. hengerelt aszfaltborítással. Azóta ott aszfaltbontással járó munkát nem végzett. A 2005-ben tartott ellenőrzés során derült ki, hogy az alperes bekötési fővízmérő órája előtt illegális leágazás történt a 80 mm-es átmérőjű bekötő vezetékről a tűzcsaphoz, amely ily módon méretlen leágazást és a beépített fővízmérőn meg nem jelenő vízfogyasztást eredményezett. Ezt igazolja az is, hogy az illegális leágazásnál az aszfaltburkolat „T” formában meg lett bontva és az eredeti hengerelt aszfalt helyére öntött aszfalt került. A 2005. évi feltárás során a Várna utcai ingatlannál azt állapították meg, hogy a szabályszerűen beépített fővízmérő előtt a bekötési vízmérő akna mellett kiépített kerti csapról méretlen leágazás csatlakozik a hálózathoz. Az ingatlanon 2001. szeptemberében olyan vízbekötést és vízmérőt talált, amely nem szerepelt a nyilvántartási rendszerében, ezért a mérőt 2002. januárjában lecserélte, majd ennek a mérőnek a levágása történt meg 2002. március 28-án és valósult meg az ingatlanon a szabályszerű vízbekötés.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. A Szentmihályi úti ingatlannal kapcsolatban előadta, hogy a tűzcsap bekötését - a jogelődjének megrendelésére - a felperes végezte, a földben lévő közművek sajátos állapotáról nem volt tudomása. Ezért a szabálytalan vízvételt lehetővé tevő műszaki megoldás a felperes felelősségi körébe esik. Vitatta, hogy bontási nyom lenne a bekötés felett. Állította, hogy 2005-ben az illegális vezetéket megszüntető alkalmazottak kijelentették, hogy az illegális vezeték „vízközműves bekötés” volt. A Várna utcai ingatlan tekintetében is a felperes nem megfelelő eljárása vezetett a szabálytalan állapothoz. A kerti locsolócsapot egyébként sem használták. Mindkét ingatlan esetében vitatta, hogy az adott tényállás mellett az emelt díjra vonatkozó jogszabályi rendelkezés alkalmazható.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 6.591.090 forintot és annak 2005. szeptember 23-tól járó törvényes kamatát, valamint 838.150 forint perköltséget. Az elsőfokú bíróság a felperes által csatolt dokumentumok alapján a szabálytalan vízvételzés tényét - arra is figyelemmel, hogy azt az alperes sem vitatta - megállapította. Az ítélet indokolása szerint az alperes nem bizonyította azt az állítását, hogy az illegális vezeték bekötését a felperes szakemberei végezték. Miután a jogszabálytól eltérő vízvételzés

mindkét ingatlanon 2005. április 12-én került megszüntetésre, a 4/1995. (II.13.) Főv.Kgy. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) - 2004. augusztus 22-től hatályos - 2/A. § (1) bekezdése szerinti emelt díj fizetésére vonatkozó rendelkezés a perben alkalmazható. Figyelemmel arra, hogy az alperes a helyreállítást követő három hónapban kiszámlázott vízfogyasztás alapján számított fogyasztás mértékét és a vízdíj összegét nem vitatta, az elsőfokú bíróság ebben a körben a további bizonyítás lefolytatását a Pp. 3. § (4) bekezdése alapján mellőzte. Az elsőfokú bíróság a Rendelet 2/A. § (4) bekezdése szerint az emelt díj számításának alapjaként az illegális vízvételzés időtartamát a vízmérőhely, illetve vízmérő számlázási nyilvántartásba vételének, mint illegális vízvételzésnek a kezdőidőpontjától határozta meg. Megállapítása szerint az alperes ugyanis ezt követően tudott a bekötési fővízmérőóra megkerülésével vizet vétellezni, azt pedig nem bizonyította, hogy a méretlen vezetékek kiépítésére későbbi időpontban került sor. Nem volt relevanciája ugyanakkor annak, hogy az alperes a Várna utcai ingatlanán a szabálytalanul kiépített kerti csapból vétellezett-e vizet, ugyanis az illegális vízvételzés lehetősége ezen ingatlan tekintetében is fennállt. A Rendelet alkalmazása szempontjából annak sem volt jelentősége, hogy az alperes az ingatlanra a fennmaradási, illetve működési engedélyt mikor kapta meg. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a felperes által a fentieknek megfelelően alkalmazott számítási módot elfogadva kötelezte az alperest a jogszabályban rögzített ötszörös mértékű emelt díj megfizetésére.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül „165.000 forint + áfa” fellebbezési eljárási költséget.

A jogerős ítélet indokolása szerint a Rendelet 2/A. §-a alkalmazásának feltételét a jogszabályoktól eltérő vízvételzés lehetőségének ténye önmagában megteremti. Ezért nem mentesíti az emelt vízdíj megfizetése alól az alperest az, hogy a szabálytalan vízbekötésről esetleg nem volt tudomása, illetve a Várna utcai ingatlanon szabályellenesen bekötött vízcsapot nem használta. A per adatai alapján helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az alperes azt, hogy a szabálytalan bekötést a felperes szakemberei végezték, nem tudta bizonyítani. Miután a szabálytalan bekötésre a legutolsó leolvasást megelőzően került sor, helytállóan számolta el az elsőfokú bíróság az emelt vízdíj összegét mindkét ingatlan vonatkozásában, a Rendelet 2/A. § (3) bekezdése alapján, a közüzemi szerződés megkötésének időpontjától kezdődően. Miután a Rendelet 2/A. § (4) bekezdésének rendelkezése szerint az emelt díj számításának mennyiségi alapja az illegális vízvételzés megszüntetését követő legális vízfogyasztás első három hónapja alapján mért átlagfogyasztásnak az illegális vízvételzés

időtartamára vonatkozó arányos része, helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor nem tulajdonított jelentőséget az alperes által hivatkozott, a szálloda bevezetésének időtartama alatt ténylegesen elfogadható vízfogyasztás mértékének. A felperes az Ivóvíz Szolgáltatási Szerződés második részének 6.1. pontja szerint a tulajdonost terhelő szerződéses kötelezettségének eleget tett, így mulasztás a terhére nem róható. A felperes mulasztott ugyanakkor, amikor a szerződés 7.1. pontja szerinti kötelezettségének megfelelően a vízmérő meghibásodását a szolgáltatónak nem jelezte. Azon túlmenően, hogy nem nyert bizonyítást az, hogy a felperes a Ptk. 4. § (1) bekezdésében és 277. § (4) bekezdésében foglalt együttműködési kötelezettségét megszegte, az alperes a Ptk. 4. § (4) bekezdésében foglaltakra még annak bizonyítottsága esetén sem hivatkozhatna, mivel maga sem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és a kereset elutasítása érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint a jogellenes állapotot mindkét ingatlan esetében a felperes hozta létre, ezért a Ptk. 4. §-a szerint saját felróható magatartására nem hivatkozhat. A Szentmihályi úti ingatlanon ugyanis a felperes 1996-ban a jogelődje által megrendelt közterületi tűzi-vízcsapot a megrendeléstől eltérően, tévedésből nem a közterületre, hanem a megrendelő tulajdonában álló területre telepítette. Így a felperes tevékenysége következtében állt elő az a műszaki állapot, amely tudtán kívül a szabálytalan vízvételzés lehetőségét megteremtette. A Várna utcai ingatlanon ugyancsak a felperes szerelte le a vízóraaknában a korábbi - Mogyoródi úttal összeköttetésben álló - szolgalmi vezetékek vízóráját, az ahhoz csatlakozó vezetéket azonban nem bontotta vissza a Mogyoródi útig és ott nem zárta le. Ez a mulasztás a felperesnek felróható. Figyelman kívül hagyták az eljáró bíróságok azt is, hogy a Szentmihályi úti ingatlanon 2003-ban, a Várna utcai ingatlan esetében 2001-ben történt bejelentése alapján jártak el a felperes szakemberei. Miután a fogyasztó kezdeményezésére a felperes az illegális vízvételzést megszüntethette volna, a Rendelet 2/A. §-a nem alkalmazható. Az alperes mindkét ingatlan vonatkozásában sérelmezte, hogy a jogerős ítélet a szállodák megnyitásának időpontját megelőző időszakra is - amikor a vízfogyasztás minimális volt - felszámította a szálloda működésének idején mért fogyasztásnak megfelelő emelt díjat.

A felperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény (Vt.) 10. §-a, a Vt. végrehajtására kiadott 32/1964. (XII. 13.) Korm. rendelet (Vhr.) 14. § (2) bekezdése, valamint a közműves ivóvízellátásról és a közműves

szennyvízelvezetéséről szóló 38/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdése értelmében a víz szolgáltatásáért a fogyasztó a külön jogszabályban meghatározott díjat köteles fizetni.

Az önkormányzati tulajdonú víziközműből szolgáltatott ivóvíz, valamint az önkormányzati tulajdonú víziközmű által biztosított szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás és -kezelés legmagasabb hatósági díjának Budapest főváros közigazgatási területén történő megállapításáról, továbbá a díjalkalmazás feltételeiről szóló 4/1995. (II. 13.) Főv. Kgy. rendelet (Rendelet) 2004. augusztus 22-től hatályos 2/A. § (1) bekezdése szerint az illegálisan vizet vételező fogyasztó a mindenkor érvényes ivóvízdíj ötszörösének megfelelő emelt díjat köteles megfizetni az illegálisan vételezett ivóvíz-mennyiség után. E rendelet szerint illegális vízvételnek minősül a jogszabályoktól, vagy meglévő szerződéstől eltérő fogyasztás. A (3) bekezdés alapján az (1) bekezdésben meghatározott összeg számításának időalapja: a legális vízfogyasztás helyreállítása és az illegális vízvétel megállapítását megelőző legutolsó leolvasás közötti időszak. Ha a szolgáltató bizonyítani tudja, hogy az illegális vízvételre ennél hosszabb időtartamban került sor, akkor a számítás időalapja ezen hosszabb időtartam, amennyiben pedig a fogyasztó bizonyítani tudja, hogy az illegális vízvételre ennél rövidebb időtartamban került sor, az emelt vízdíj számításának időalapja ezen rövidebb időtartam. A (4) bekezdés értelmében az emelt díj számításának mennyiségi alapja: az illegális vízvétel megszüntetését követő legális vízfogyasztás első három hónapja alapján mért átlagfogyasztásnak az illegális vízvétel időtartamára vonatkozó arányos része.

A Vt., a Vhr. és a 38/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet fent hivatkozott rendelkezései szerint a vízszolgáltatás díját külön jogszabály, adott esetben a Rendelet határozza meg. A Rendelet 2/A. § (1) bekezdése szerint illegális vízvételnek minősül a jogszabályoktól, vagy a meglévő szerződéstől eltérő fogyasztás. A perben nem volt vitás, hogy az alperes mindkét ingatlanán méretlen vezetékből vételezett vízfogyasztás történt, illetve annak műszaki lehetősége fennállt, amely az illegális vízvétel fogalmának mindenképpen megfelel. A Rendelet 2/A. § (1) bekezdése az illegális vízvétel esetén objektív jogkövetkezményként írja elő az emelt díj fizetésének kötelezettségét. A Rendelet 2/A. §-a alkalmazásának nem feltétele, hogy az illegális vízvétel a fogyasztónak felróható legyen. A jogszabálytól eltérő vízvétel ténye önmagában maga után vonja az emelt díj fizetésének kötelezettségét. Ezért a téves felülvizsgálati állásponttal szemben közömbös az, hogy az alperes felelőssége a méretlen vízvétel lehetővé tevő vízbekötések kialakításáért fennáll-e, illetve az alperes a szabálytalan vízvételről tudott-e. Így nem sértett jogszabályt a jogerős ítélet azáltal, hogy az illegális vízbekötés alperes által való kiépítése a perben nem nyert kétséget kizáró módon bizonyítást.

A perbeli jogvita elbírálása során annak sem volt jelentősége, hogy az alperes a felperes bejelentései alapján végzett vizsgálatot a perbeli ingatlanokon. Azon túlmenően, hogy a Szentmihályi úti ingatlan esetében a per adatai nem támasztják alá a felperesnek azt az állítását, hogy 2003-ban ő kért felülvizsgálatot a felperestől, hanem épp ellenkezőleg, .. tanú vallomása, valamint a 2003. március 6-ai és 20-ai jegyzőkönyvek tartalma szerint, a felperes észlelte az indokolatlanul alacsony fogyasztást és a vízmérő hibáját, azt az alperes sem állította, hogy a felperesnek az illegális vízvétel

tényét jelentette be. A Várna utcai ingatlanon pedig 2002. március 28-án került sor a szabályos vízbekötésére és a vízmérő számlázási nyilvántartásba vételére, ezért a felperes által hivatkozott, 2001. őszén történt bejelentése irreleváns.

Alaptalanul kifogásolta az alperes az összegszerűséget is arra hivatkozva, hogy a jogerős ítélet a két ingatlanon a már működő szállodák vízfogyasztásának alapulvételével határozta meg a szállodák működését megelőző időszakra vonatkozóan is az emelt díjat. Miután az illegálisan, azaz méretlenül vételezett víz mennyisége utólag nem állapítható meg, a Rendelet 2/A. § (3) és (4) bekezdései általános érvénnyel határozzák meg az emelt díj számításának időtartamát és módját, bizonyításra pedig csak az illegális vízvételzés időtartamának meghatározása tekintetében biztosít lehetőséget. A Rendelet az így számított fogyasztás alapján megállapított emelt díj összegétől becsült, esetleg alacsonyabb fogyasztás figyelembe vételével való eltérésre azonban nem ad lehetőséget.

Miután a fogyasztó a Rendeletben meghatározott módon számított emelt díj megfizetésére az illegális vízvételzés objektív ténye alapján, vétkességére tekintet nélkül köteles, jogszabálysértés nélkül marasztalta a jogerős ítélet az alperest. Az alperes pedig azzal szemben, akinek a szabálytalan vízvételzés felróható, megtérítési igénnyel léphet fel. Azt azonban, hogy a szabálytalan vízvételzés műszaki lehetőségét a felperes alakította ki, az alperes a perben bizonyítani nem tudta.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta és a pereszes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperes ügyvédi képviselésével felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdései alapján megállapított felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. Az alperes az öt terhelő 395.500 forint felülvizsgálati eljárási illetéket lerótt.

Budapest, 2012. február 22.

Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő